



## **§35 Uppföljning av tillsynsplan 2025 – BMN-2026-167**

### **Beslut**

Bygg- och miljönämnden beslutar att godkänna uppföljningen av tillsynsplanen för miljöbalkens och livsmedelslagens områden 2025.

### **Ärendet**

Enligt miljötillsynsförordningen ska en tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Med bakgrund av det togs en tillsynsplan fram för år 2025 som fastställdes av bygg- och miljönämnden 2025-02-17. Tillsynsplanen omfattar både miljöbalkens och livsmedelslagens områden. För områdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel finns ett ingånget samverkansavtal med Marks kommun och en separat plan.

Planen utgår från den behovsutredning som fastställts av bygg- och miljönämnden 2025-01-20 och är idag det dokument som styr förvaltningens planering under året.

Tillsynsplanen är nämndens och förvaltningens verktyg för att arbeta mot uppsatta mål. Det är därför av stor vikt att planen regelbundet följs upp för att säkerställa att tillsynen genomförs enligt nämndens prioriteringar. En uppföljning gör det möjligt att identifiera eventuella avvikelser och behov av justeringar i framtida arbetssätt och resurstilldelning. Den ger också nämnden underlag för att bedöma om tillsynen ger önskad effekt. Genom kontinuerlig uppföljning kan förvaltningen arbeta mer träffsäkert och effektivt över tid.

### **Bedömning**

I uppföljningsrapporten redovisas den genomförda tillsynen under 2025. Nedan följer en kortare sammanfattning inom varje område.

Under året har majoriteten av den styrda tillsynen i kunnat genomföras enligt plan, med vissa undantag inom hälsoskydd och livsmedel. Utvärderingen visar även att den händelsestyrda tillsynen har kunnat hanterats inom rimlig tid, det finns inget tydligt område som faller efter. Däremot har flera utvecklingsområden och behovsprioriterade insatser fått stå tillbaka, särskilt gällande registerhållning och nya inventeringar.

Inom miljöskyddsområdet har samtliga C-verksamheter fått tillsyn med stöd av konsult under början av 2025. Uppföljningen av avvikelser har dock varit tidskrävande. Handläggningen av



inkommande ärenden har i övrigt kunnat hanteras enligt plan, även om vissa ärenden varit tidskrävande. Flera planerade insatser inom den behovsprioriterade tillsynstiden har inte påbörjats eller fått skjutas fram, på grund av att mycket tid behövt läggas inom händelsestyrd tillsyn. Fortsatta utmaningar omfattar bland annat äldre nedskräpningsärenden som av olika anledningar är svåra att handlägga och tar mycket tid.

Inom hälsoskyddet har årets fokus varit på ett projekt inom förebyggande bostadstillsyn samt uppföljning av tidigare projekt inom städning, ventilation och kemikalier inom skolor och förskolor. Projektet inom bostadstillsyn har tagit mer tid än beräknat och har därför inte kunnat slutföras enligt lagd plan. Projektet kommer därför fortsätta under 2026. Tillsyn av solarier har inte kunnat genomföras då uppföljningen av projektet inom skolor och förskolor prioriterades. Övriga delar inom den styrda och händelsestyrda handläggningen har kunnat hanteras.

Inom området förorenad mark finns ingen styrd tillsynstid. Det påbörjade arbetet med PFAS-inventeringen har varit ett viktigt fokusområde under året och ett arbete har pågått med att ta fram en handlingsplan. Egeninitierade tillsynsinsatser har inte kunnat påbörjas på grund av tidsbrist, men granskning av inkommande provtagningsplaner har legat i fas. Inom området har mycket tid gått till inläsning och kompetensutveckling då arbetsområdet startas på nytt.

Minskad avloppstillsyn under 2024–2025 har visat en stor effekt och resulterat i ett minskat inflöde av avloppsansökningar. Under 2025 har tid därmed kunnat läggas på att följa upp gamla ärenden och följa upp tidigare tillsyn. Tid har även lagts på att skapa effektiviseringar med förenklade mallar och arbetssätt. Utmaningen framåt är att hitta en långsiktig balans mellan tillsyn och inkommande ärenden. Ett stort behov framåt är ett fortsatt effektiviseringsarbete inom handläggning, tillsyn och registerhållning.

Livsmedelskontrollen genomfördes med stöd av konsult under början av 2025. Resultatet har varit bra, riskklassningen har kommit långt och kontrollerna ligger i fas med de uppsatta kontrollplanerna. Arbetet med riskklassningen behöver dock fortsätta löpande då klassningarna behöver utvärderas med kontroller. Flera behovsprioriterade insatser har dock inte kunnat genomföras. Under slutet av året stod förvaltningen inför ett byte av livsmedelsinspektör vilket drog ner det totala antalet tillgängliga kontrolltimmar.

Inom arbetet med naturvård och skyddade områden har strandskyddstillsyn påbörjats under hösten 2025 och genomförts enligt plan. Tillsynen resulterade i ett betydande antal förelägganden och en ökad administrativ belastning som följd. Tid kommer behöva läggas framåt på uppföljningar av beslut. LONA-arbetet har fortsatt och en ny ansökan skickades in vid årets slut.

Det administrativa arbetet fortgår löpande under året. Arbetet med E-tjänster har påbörjats men är resurskrävande och kommer ge tidseffekter först när tjänsterna är implementerade. Uppdatering av webb och mallar sker successivt i takt med att tid finns, men även där finns ett större behov än tillgängliga resurser. Den administrativa belastningen upplevs fortsatt vara hög.

Sammanfattningsvis bedöms den styrda tillsynen kunna hanteras. Avvikelserna från den planerade styrda tillsynen 2025 bedöms kunna hanteras under tillsynsåret 2026 och därmed inte



leda till någon ny tillsynsskuld. Medarbetarna har aktivt arbetat för att tillsynen och handläggningen ska genomföras där den ger störst nytta.

Den händelsestyrda tillsynen ligger bättre i fas än tidigare. Inkommande ärenden upplevs kunna hanteras med en rimlig handläggningstid och trycket in är inte lika högt på grund av minskad tillsyn.

Den största avvikelserna från tillsynsplanen kan se inom den behovsprioriterade tillsynen. Att tid inte har lagts på den behovsstyrda tillsynen kan delvis förklaras med att mycket tid lagts på utvecklandet av mallar och processer. Förvaltningens samordnare har bidragit med tidsmässigt stöd inom området, men mycket tid har fortfarande avsatts till möten för samsyn och diskussion. Tid har även lagts på inläsning inom nya områden samt på oförutsedd händelsestyrd tillsyn. Effekterna av den tid som lagts på struktur och processutveckling bör synas framåt och leda till en mer tidseffektiv tillsyn under kommande år.

Det bör även utvärderas om uppskattade resursbehov i behovsutredningen speglar verkligheten på ett representativt sätt eller om målen i tillsynsplanen är för högt ställda. Det är viktigt att planerade insatser i tillsynsplanen är i balans i förhållande till tillgängliga resurser inom förvaltningen. Stor miljönytta kan vinnas med de insatser som faller under den behovsprioriterade tiden. Det är därför viktigt att fortsatt utvärdera hur vi på bästa sätt kan planera vår tillsyn för att uppnå största möjliga nytta för människors hälsa och miljö.

### **Förvaltningens förslag till beslut**

Bygg- och miljönämnden beslutar att godkänna uppföljningen av tillsynsplanen för miljöbalkens och livsmedelslagens områden 2025.

### **Beslutsgång**

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

### **Beslutsunderlag**

| Titel  | Datum      |
|--|------------|
| Uppföljning av tillsynsplan 2025, bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse         | 2026-03-27 |
| Uppföljning av Tillsynsplan inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden 2025, rapport | 2026-03-27 |



---

**Skickas till**

Meddelas: Kommunstyrelsen



Bygg- och miljönämnden

## Uppföljning av tillsynsplan 2025

### Förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att godkänna uppföljningen av tillsynsplanen för miljöbalkens och livsmedelslagens områden 2025.

### Ärendet

Enligt miljötillsynsförordningen ska en tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Med bakgrund av det togs en tillsynsplan fram för år 2025 som fastställdes av bygg- och miljönämnden 2025-02-17. Tillsynsplanen omfattar både miljöbalkens och livsmedelslagens områden. För områdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel finns ett ingånget samverkansavtal med Marks kommun och en separat plan.

Planen utgår från den behovsutredning som fastställts av bygg- och miljönämnden 2025-01-20 och är idag det dokument som styr förvaltningens planering under året.

Tillsynsplanen är nämndens och förvaltningens verktyg för att arbete mot uppsatta mål. Det är därför av stor vikt att planen regelbundet följs upp för att säkerställa att tillsynen genomförs enligt nämndens prioriteringar. En uppföljning gör det möjligt att identifiera eventuella avvikelser och behov av justeringar i framtida arbetssätt och resurstilldelning. Den ger också nämnden underlag för att bedöma om tillsynen ger önskad effekt. Genom kontinuerlig uppföljning kan förvaltningen arbeta mer träffsäkert och effektivt över tid.

### Barnkonsekvensanalys

Beslut om uppföljning av tillsyns- och kontrollplan för bygg- och miljönämndens verksamhet 2025 bedöms inte påverka barn- och eller unga negativt.

### Bedömning

I uppföljningsrapporten redovisas den genomförda tillsynen under 2025. Nedan följer en kortare sammanfattning inom varje område.

Under året har majoriteten av den styrda tillsynen i kunnat genomföras enligt plan, med vissa undantag inom hälsoskydd och livsmedel. Utvärderingen visar även att den händelsestyrda tillsynen har kunnat hanterats inom rimlig tid, det finns inget tydligt område som faller efter. Däremot har flera utvecklingsområden och behovsprioriterade insatser fått stå tillbaka, särskilt gällande registerhållning och nya inventeringar.

Inom miljöskyddsområdet har samtliga C-verksamheter fått tillsyn med stöd av konsult under början av 2025. Uppföljningen av avvikelser har dock varit tidskrävande. Handläggningen av inkommande ärenden har i övrigt kunnat hanteras enligt plan, även om vissa ärenden varit

Bygg- och miljöförvaltningen  
Emilia Stenbäck | Miljöinspektör  
0734647128 | byggochmiljo@bollebygd.se

tidskrävande. Flera planerade insatser inom den behovsprioriterade tillsynstiden har inte påbörjats eller fått skjutas fram, på grund av att mycket tid behövt läggas inom händelsestyrd tillsyn. Fortsatta utmaningar omfattar bland annat äldre nedskräpningsärenden som av olika anledningar är svåra att handlägga och tar mycket tid.

Inom hälsoskyddet har årets fokus varit på ett projekt inom förebyggande bostadstillsyn samt uppföljning av tidigare projekt inom städning, ventilation och kemikalier inom skolor och förskolor. Projektet inom bostadstillsyn har tagit mer tid än beräknat och har därför inte kunnat slutföras enligt lagd plan. Projektet kommer därför fortsätta under 2026. Tillsyn av solarier har inte kunnat genomföras då uppföljningen av projektet inom skolor och förskolor prioriterades. Övriga delar inom den styrda och händelsestyrda handläggningen har kunnat hanteras.

Inom området förorenad mark finns ingen styrd tillsynstid. Det påbörjade arbetet med PFAS-inventeringen har varit ett viktigt fokusområde under året och ett arbete har pågått med att ta fram en handlingsplan. Egeninitierade tillsynsinsatser har inte kunnat påbörjas på grund av tidsbrist, men granskning av inkommande provtagningsplaner har legat i fas. Inom området har mycket tid gått till inläsning och kompetensutveckling då arbetsområdet startas på nytt.

Minskad avloppstillsyn under 2024–2025 har visat en stor effekt och resulterat i ett minskat inflöde av avloppsansökningar. Under 2025 har tid därmed kunnat läggas på att följa upp gamla ärenden och följa upp tidigare tillsyn. Tid har även lagts på att skapa effektiviseringar med förenklade mallar och arbetssätt. Utmaningen framåt är att hitta en långsiktig balans mellan tillsyn och inkommande ärenden. Ett stort behov framåt är ett fortsatt effektiviseringsarbete inom handläggning, tillsyn och registerhållning.

Livsmedelskontrollen genomfördes med stöd av konsult under början av 2025. Resultatet har varit bra, riskklassningen har kommit långt och kontrollerna ligger i fas med de uppsatta kontrollplanerna. Arbetet med riskklassningen behöver dock fortsätta löpande då klassningarna behöver utvärderas med kontroller. Flera behovsprioriterade insatser har dock inte kunnat genomföras. Under slutet av året stod förvaltningen inför ett byte av livsmedelsinspektör vilket drog ner det totala antalet tillgängliga kontrolltimmar.

Inom arbetet med naturvård och skyddade områden har strandskyddstillsyn påbörjats under hösten 2025 och genomförts enligt plan. Tillsynen resulterade i ett betydande antal förelägganden och en ökad administrativ belastning som följd. Tid kommer behöva läggas framåt på uppföljningar av beslut. LONA-arbetet har fortsatt och en ny ansökan skickades in vid årets slut.

Det administrativa arbetet fortgår löpande under året. Arbetet med E-tjänster har påbörjats men är resurskrävande och kommer ge tidseffekter först när tjänsterna är implementerade. Uppdatering av webb och mallar sker successivt i takt med att tid finns, men även där finns ett större behov än tillgängliga resurser. Den administrativa belastningen upplevs fortsatt vara hög.

Sammanfattningsvis bedöms den styrda tillsynen kunna hanteras. Avvikelserna från den planerade styrda tillsynen 2025 bedöms kunna hanteras under tillsynsåret 2026 och därmed inte

Bygg- och miljöförvaltningen  
Emilia Stenbäck | Miljöinspektör  
0734647128 | byggochmiljo@bollebygd.se

leda till någon ny tillsynsskuld. Medarbetarna har aktivt arbetat för att tillsynen och handläggningen ska genomföras där den ger störst nytta.

Den händelsestyrda tillsynen ligger bättre i fas än tidigare. Inkommande ärenden upplevs kunna hanteras med en rimlig handläggningstid och trycket in är inte lika högt på grund av minskad tillsyn.

Den största avvikelserna från tillsynsplanen kan se inom den behovsprioriterade tillsynen. Att tid inte har lagts på den behovsstyrda tillsynen kan delvis förklaras med att mycket tid lagts på utvecklandet av mallar och processer. Förvaltningens samordnare har bidragit med tidsmässigt stöd inom området, men mycket tid har fortfarande avsatts till möten för samsyn och diskussion. Tid har även lagts på inläsning inom nya områden samt på oförutsedd händelsestyrd tillsyn. Effekterna av den tid som lagts på struktur och processutveckling bör synas framåt och leda till en mer tidseffektiv tillsyn under kommande år.

Det bör även utvärderas om uppskattade resursbehov i behovsutredningen speglar verkligheten på ett representativt sätt eller om målen i tillsynsplanen är för högt ställda. Det är viktigt att planerade insatser i tillsynsplanen är i balans i förhållande till tillgängliga resurser inom förvaltningen. Stor miljönytta kan vinnas med de insatser som faller under den behovsprioriterade tiden. Det är därför viktigt att fortsatt utvärdera hur vi på bästa sätt kan planera vår tillsyn för att uppnå största möjliga nytta för människors hälsa och miljön.

### Beslutsunderlag

- Uppföljning av tillsynsplan 2025, bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2026-03-27
- Uppföljning av Tillsynsplan inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden 2025, rapport, daterad 2026-03-27.

### Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN  
Bygg- och miljöförvaltningen

Ann-Charlotte Lind  
*Förvaltningschef*

Emilia Stenbäck  
*Miljöinspektör*

# **Helårsuppföljning 2025**

## **Tillsynsplan inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden**

2025–2027



## Innehåll

|  |    |
|--|----|
| INTRODUKTION.....  | 3  |
| Delårsuppföljning .....  | 3  |
| Resultat tillsynsplan.....   | 3  |
| Resurser och budget.....   | 3  |
| Finansiering av verksamheten.....                                      | 3  |
| Förhållande mellan behovsutredning, budgetarbete och tillsynsplan..... | 4  |
| Resultat per verksamhetsområde .....                                   | 4  |
| Övergripande arbete .....  | 4  |
| Miljöskydd .....   | 7  |
| Små avlopp .....   | 9  |
| Hälsoskydd.....  | 11 |
| Förorenade områden .....   | 13 |
| Livsmedel .....  | 14 |
| Naturvård och skyddade områden.....                                    | 17 |
| Administration.....  | 18 |
| Sammanfattning .....   | 19 |
| Miljöskydd .....   | 19 |
| Små avlopp .....   | 19 |
| Hälsoskydd.....  | 19 |
| Förorenade områden .....   | 19 |
| Livsmedel .....  | 19 |
| Naturvård och skyddade områden.....                                    | 19 |
| Administration.....  | 20 |
| Slutsats .....   | 20 |

## INTRODUKTION

Syftet med att följa upp tillsynsplanen är att utvärdera om årets tillsyn har genomförts som planerat, om de prioriteringar som gjorts har varit effektfulla och om resurserna har räckt till för det tillsynsbehov som funnits. Uppföljningen skapar också en möjlighet att identifiera vad som behöver utvecklas och är även ett underlag för att utvärdera om våra resurser används där de gör störst nytta. På så sätt kan anpassningar göras inför kommande års tillsynsplan så att tillsynen fortsatt bidrar till en god utveckling i kommunen för människors hälsa och miljön.

Till grund för uppföljningen finns bygg- och miljönämndens tillsynsplan avseende verksamheten för miljö- och hälsoskydd samt livsmedel för 2025. Tillsynsplanen utgår i sin tur från den antagna behovsutredningen för 2025–2027, beslutad av bygg- och miljönämnden 2025-01-20, § 8.

## Delårsuppföljning

Den 15 september 2025 presenterades en delårsuppföljning för tillsynsplanen. Delårsuppföljningen omfattade den tillsyn som bedrivits från januari till och med augusti. Denna rapport redovisar en samlad utvärdering av tillsynsarbetet över hela året.

## Resultat tillsynsplan

### Resurser och budget

Enligt den antagna behovsutredningen för 2025–2027 är det en stor differens mellan behovet av resurser och tillgängliga resurser, vilket innebar en fortsatt stark prioritering av verksamheten under 2025. Det är fortsatt utmanande att ta fram en rättvisande behovsutredning då tidigare behovsutredningar varit undermåliga till innehåll på grund av ofullständiga register och objektslistor. Även personalomsättningen har påverkat över tid. Behovsutredningen bedöms bli mer träffsäker för varje år den revideras.

Under året 2025 beräknades behovet av tillsynen inom miljöbalkens område, efter prioriteringar, motsvara cirka 5 årsarbetare. Inom området livsmedel, där även vissa andra lagrum hanteras, motsvarar behovet cirka 1 årsarbetare. Personalsbudgeten för 2025 innebar att det fanns utrymme för 6 miljöinspektörer inklusive livsmedel.

Ingen utökning av budget skedde inför året men ett övergripande stöd inom staben om 50 % tillsattes, vilken har stöttat handläggare i arbetet med utvecklingsarbete och strukturer. Genom processutvecklingsmöten har förvaltningen arbetat med att kvalitetssäkra ärendegången, skapa enhetliga mallar och fört en dialog om hur kommunikation bör ske utåt på ett enkelt och tydligt sätt. Stödet bedöms ha gett effekt inom verksamheten och bidragit till att effektivisera handläggningen inom flera ärendetyper.

Under början av året togs konsulter in för stöd inom områdena livsmedel och miljöfarliga verksamheter. Det bedöms ha gett en god effekt och drivit arbetet framåt såväl som bidragit till en kompetensutveckling inom verksamheten.

### Finansiering av verksamheten

Målsättningen med finansieringen av bygg- och miljönämndens verksamhet är att så mycket arbete som möjligt ska avgiftsfinansieras. För det arbete där avgiftsfinansiering inte är möjligt måste det skattefinansieras.

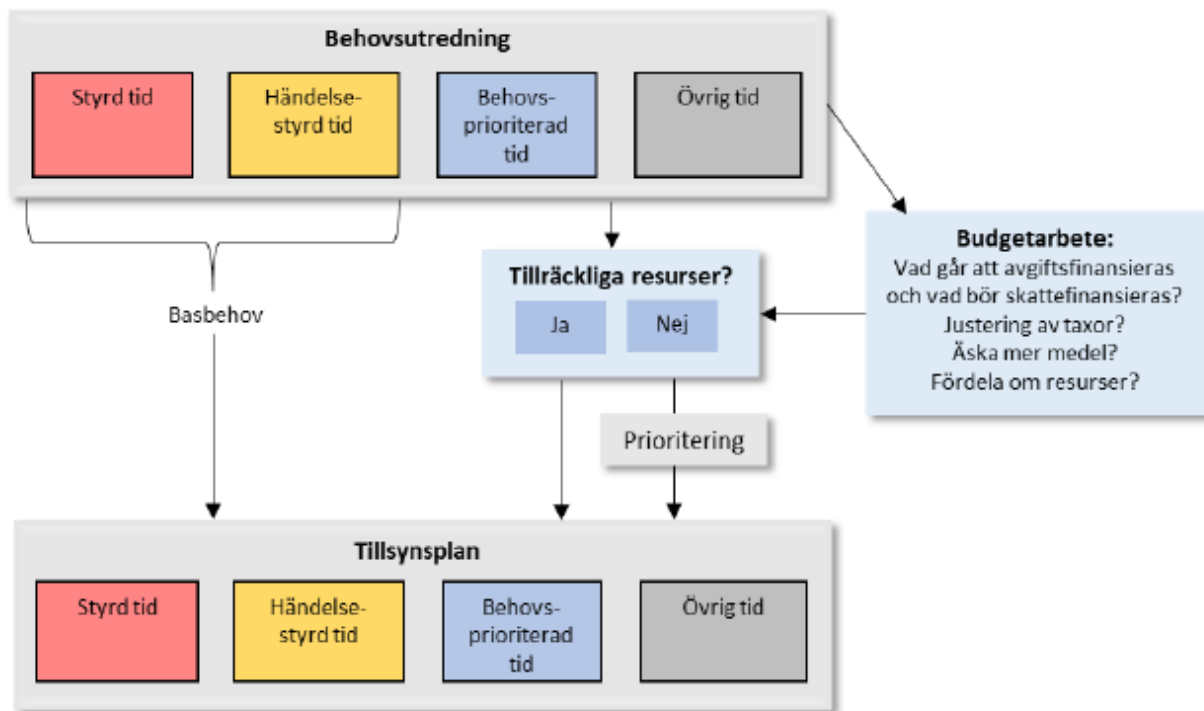
Under året pågick ett arbete med att se över taxornas struktur, innehåll samt timavgift. Inom miljöbalkens och livsmedelsområdet planerades taxorna att revideras till struktur. I december behandlades den reviderade taxan

för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom livsmedelslagstiftningsområdet av bygg- och miljönämnden. Taxan beslutades i kommunfullmäktige i februari 2026. Den reviderade miljöbalkstaxan färdigställdes inte under 2025 men timavgiften indexjusterades vid årsskiftet.

### Forhållande mellan behovsutredning, budgetarbete och tillsynsplan

De arbetsuppgifter som omfattas av kategorierna styrd tid och händelsestyrd tid utgör tillsynsmyndigheternas basbehov, till vilka myndigheten alltid måste kunna avsätta den mängd tid och resurser som behövs.

I behovsutredningen bedöms resursbehovet för behovsprioriterad tid. Om budgeten innebär att inte tillräckliga resurser finns måste prioriteringar göras eller ambitionsnivån ses över. Det är framför allt inom den behovsprioriterade tiden prioriteringar kan göras.



### Resultat per verksamhetsområde

Redovisningen i denna rapport är indelad i övergripande arbete samt verksamhetsområden: miljöskydd, förorenade områden, hälsoskydd, små avlopp, naturvård och skyddade områden, livsmedel samt administration. För varje område redovisas en kort beskrivning av verksamhetsområdet, vilka aktiviteter som planerades att genomföras och hur utfallet blev.

#### Övergripande arbete

##### EU:s vattendirektiv

En arbetsgrupp har bildats inom organisationen för att mer strukturerat arbeta med helheten kring aktiviteter i åtgärdsprogrammet för Västerhavets vattendistrikt 2022–2027. Ett förvaltningsövergripande dialogmöte genomfördes under 2025 och en långsiktig plan för att se över arbetet med åtgärder tas fram.

Gruppen har kommit i gång med arbetet i större skala under början av 2026. En diskussion har påbörjats inom förvaltningen om hur tillsynsarbetet kan prioriteras med hänsyn till vattenfrågor och hur tillsynsobjekt ska väljas utifrån ett avrinningsområdesperspektiv.

#### *Nationell strategi för miljöbalkstillsynen*

År 2025 var det sista året för strategiperioden 2022–2025. Under 2025 var planeringen att delta eller delvis delta inom följande områden:

| Fokusområde              | Tillsynsaktiviteter   | Uppföljning  |
|--------------------------|---|--|
| <b>Små avlopp</b>        | Återkommande planerad tillsyn av små avloppsanläggningar utförs baserat på riskklassning där de avloppsanläggningar prioriteras som har störst negativ påverkan på människors hälsa och miljön.   | Riskklassning av de små avloppsanläggningarna i kommunen har inte kunnat utföras, dels då register inte är uppdaterade med rätt information, dels för att endast cirka hälften av avloppen i kommunen är inventerade.  |
| <b>Energihushållning</b> | <p>Tillsynsmyndigheten kontrollerar i tillsynen om:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kraven i miljöbalkens hänsynsregler om energihushållning och användning av förnybara bränslen uppfylls</li> <li>- miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll vad gäller energihushållning och användning av förnybara bränslen följs.</li> <li>- Tillsynen bör anpassas utifrån tidigare tillsynserfarenheter och hur långt tillsynsobjekten kommit i sitt arbete genom att exempelvis identifiera och prioritera tillsynsobjekt med stor energihushållningspotential och/eller bristande egenkontroll</li> <li>- förelägga om kartläggning av energianvändningen och en energihushållningsplan/åtgärdsplan, när det bedöms skäligt. Omfattningen av kartläggning och plan anpassas till verksamhetens storlek.</li> <li>- förelägga om utredning eller åtgärder när det bedöms skäligt.</li> </ul> | <p>Under 2025 har samtliga C-verksamheter i kommunen fått tillsyn. För en majoritet av objekten har nya beslut om försiktighetsmått fattats. I de nya besluten ingår krav på energikartläggningar på tillsynsmyndighetens begäran.</p> <p>Tillsyn över energihushållning är en del i det kontinuerliga tillsynsarbetet.</p> <p>Inga förelägganden om kartläggningar om energianvändning har beslutats under 2025, inga U-objekt har tillsynats med fokus på energihushållning.</p> |

|   |   |   |
|---|---|---|
| <b>Anmälan om avhjälpande åtgärd enligt § 28 i FMH</b>    | Tillsynsmyndigheterna tar aktivt del av kunskap och vägledning om riskbedömning, riktvärden, representativa halter och åtgärds mål på ett sätt som utvecklar handläggningen av ärenden som initieras genom anmälan enligt 28 § FMH, i riktning mot effektmålet.           | Förvaltningens medarbetare tar aktivt del av kunskapshöjande och kompetensutvecklande insatser.   |
| <b>Inomhusmiljö i bostäder</b>                            | Kommunerna kartlägger och väljer ut fastigheter/bostäder 2022–2025 inför tillsyn. (Flerbostadshus som till exempel hyresrätter eller liknande boendeformer)   | Under 2025 påbörjades projektet ”förebyggande bostadstillsyn” för kontroll av inomhusmiljöer i bostäder. Projektet fortsätter in i 2026.                        |
| <b>Inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola</b> | Kommunerna bedriver tillsyn av förskolor och grundskolor. Ytterligare fokus för förskolor under perioden 2024–2025 är hygien och smitta.  | Ett tillsynsprojekt inom städning, kemikalier och ventilation har genomförts mellan 2023–2025. Samtliga skolor och förskolor i kommunen har fått tillsynsbesök. |
| <b>Reach</b>  | Tillsynsmyndigheterna utför tillsyn av varor och kemiska produkter i butiksledet med fokus på begränsningar enligt Reach-förordningen. Detta kan göras i form av kontroll av rutiner för att uppfylla krav och begränsningar i lagstiftningen. (Under strategins period). | Har inte genomförts.  |

Den nationella strategin sträcker sig över en begränsad tidsperiod. Perioden 2022 – 2025 är slut, men det innebär inte att nämnden ska sluta arbeta med de tillsynsområden som strategin fokuserat på. De vägledande myndigheterna uppmanar tillsynsmyndigheterna att fortsätta arbeta med områden enligt tidigare strategier, trots att nya fokusområden tagits fram för strategin 2026–2029.

#### *Nationell kontrollplan för livsmedelskedjan (NKP)*

Under perioden 2023–2025 fanns 20 operativa mål för livsmedelskontrollen. Ett av fokusområdena var säkerhet kring dricksvatten, arbetet kunde inte påbörjas under 2025. Under andra halvan av året bidrog personalomsättning inom livsmedelsområdet att mindre tid fanns tillgänglig för kontroll. Från 2026–2029 har de operativa målen tagits bort och ersatts av nya fokusområden och mål.

För 2025 bedömdes riskklassningen väsentlig för att få bra underlag för den fortsatta planeringen och styrningen mot mål. Förvaltningen är i en uppbyggnadsfas även om merparten av objekten nu är riskklassade. Under året togs en plan fram för att alla verksamheter ska bli kontrollerade i enlighet med sin beslutade kontrollfrekvens, och att alla relevanta krav kontrolleras på alla anläggningar under en 5 års-period.

#### *Ny lagstiftning under 2025 m.m.*

Under 2025 ändrades en lydelse i Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd vilket innebär att tillsynsmyndigheten i ett beslut alltid ska bedöma om en anmälningspliktig verksamhet eller åtgärd kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Det gäller vissa anmälningspliktiga verksamheter, bland annat

avfallsverksamheter. Det nya lagkravet har krävt framtagandet av nya mallar, rutiner och arbetssätt. Ändringen innebär ett krav på ökad kompetens och tidsåtgång vid handläggningen av anmälningar av miljöfarlig verksamhet.

Under det gångna året har det uppmärksammats att en hänvisning i Förordning (2012:259) om miljöstraffsavgifter inte har uppdaterats i enlighet med EU:s nya f-gasförordning (EU 2024/573). Det innebär att miljöstraffsavgifter inte kan dömas ut för exempelvis försenade eller missade kontroller av köldmedieanläggningar. Det har inneburit ett större fokus på information till verksamhetsutövare som inte uppfyllt kraven, men även svårigheter att uppdatera mallar då det inte kan göras före lagstiftningen ändras.

### Miljöskydd

Miljöskyddsområdet är brett och inbegriper bland annat följande delområden: miljöfarliga verksamheter, avfall, hantering av massor samt kemiska produkter. Inom området ingår tillsyn på alla objekt som omfattas av tillsyn enligt kapitel 9 i miljöbalken. Detta omfattar C-verksamheter såväl som U-verksamheter.

### Styrd tillsyn

I kommunen finns i nuläget 18 anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter som omfattas av styrd tillsyn och betalar i förskott. Verksamheter inom styrd tillsyn har högsta prioritet och får tillsyn med täta intervall. Den styrda tiden inbegriper även granskning av inkommande rapporter gällande köldmedia och cisterner samt den statligt styrda miljöövervakningen.

| Planerad insats 2025                                  | Uppföljning  | Bedömning |
|---|--|-----------|
| <b>Tillsyn av C-verksamheter, aktualitetsprövning</b> | Samtliga C-verksamheter har fått ett tillsynsbesök under 2025. En U-verksamhet har dessutom klassats upp till C och två C-verksamheter har klassats ner till U.  | Uppnått   |
| <b>Inkommande rapporter köldmedia</b>                 | 32 ärenden hanterades under 2025. Tre ärenden föranledde miljöstraffsavgifter. Viss problematik med lagstiftningen finns för närvarande inom området vilket gör att straffsavgifter inte kan dömas ut. | Uppnått   |

### Händelsestyrd tid

Händelsestyrd tid omfattar bland annat handläggning av anmälan om miljöfarlig verksamhet, avfall för anläggningsändamål, ansökan om spridning av bekämpningsmedel och annat som beror på bestämmelser i bland annat vattenskyddsföreskrifter. Här ingår även extra tillsyn som går utöver den normala planerade tillsynen och som har sin orsak i bristande efterlevnad av lagstiftningen.

| Aktivitet 2025  | Uppföljning  | Bedömning    |
|---|--|--------------|
| Handläggning av inkommande ansökningar och anmälningar inklusive dispenser.   | Under 2025 har två anmälningar om miljöfarlig verksamhet handlagts. Utöver det har även två ärenden om cisterner, 15 anmälningar om värmepump samt en anmälan om nedeldning av hus handlagts.  | I fas        |
| Uppföljande tillsyn vid brister som uppmärksammats vid normal planerad tillsyn. Samt vid behov beslut om miljöstraffavgifter, förelägganden och/eller förbud samt åtalsanmälan. | Mycket tid har lagts på uppföljning av brister som uppmärksammats vid planerad tillsyn, både som ett resultat av att flera verksamheter inte fått ett tillsynsbesök på ett par år och på grund av bristande efterlevnad av tidigare förelägganden. En åtalsanmälan gällande otillåten miljöfarlig verksamhet och miljöbrott har tagit mycket tid i anspråk.                                  | I fas        |
| Handläggning av klagomål på miljöfarliga verksamheter, samt handläggning till följd av olyckor.   | Anmälningar om nedskräpning hanteras kontinuerligt. I flera äldre ärenden som avser ovårdade tomter och nedskräpning har handläggning påbörjats och vissa beslut har fattats. De flesta äldre nedskräpningsärenden har tilldelats en handläggare. Handläggningen behöver ske under en längre tid på grund av långa åtgärdstider.<br><br>Anmälningar till följd av oljeläckage har handlagts. | Delvis i fas |
| Rådgivning och information till verksamhetsutövare.   | Rådgivning sker löpande.<br><br>Hemsidan ses över och uppdateras när behovet och tiden finns. Sidan om cisterner är ett exempel på en sida som genomgått en total revidering.  | I fas        |
| Handläggning av externa och interna remisser, motioner, uppdrag, överklagade ärenden samt redovisning till myndigheter.   | Fyra remisser om förhandsbesked hanterades under året.   | I fas        |



### Behovsprioriterad tid

Behovsprioriterad tid omfattar den planerade tillsynen på verksamheter som inte är anmälningspliktiga inom miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (så kallade U respektive UH verksamheter). Denna kategori kan även omfatta nationella och regionala tillsynsprojekt. Aktiviteter inom kategorin har planerats att utföras under 2025.

| Planerad insats 2025                                     | Uppföljning  | Bedömning                 |
|--|--|---------------------------|
| <b>U-verksamheter, riskbedömning och tillsyn</b>         | Har ej påbörjats   | Inte uppnått              |
| <b>Animaliska biprodukter</b>                            | Har ej påbörjats   | Inte uppnått              |
| <b>Kartläggning av verksamheter</b>                      | En utförlig genomgång av samtliga C-verksamheter har genomförts och register har där kunnat uppdateras. Övriga register har inte prioriterats.   | Påbörjat men inte uppnått |
| <b>Sprängämnesprekursorer</b>                            | Har ej påbörjats   | Inte uppnått              |
| <b>Nätverk och samverkan</b>                             | Samverkan sker kontinuerligt inom sjukvårdsnätverket för kvalitetssäkring i handläggningen och kompetensutveckling.  | Uppnått                   |
| <b>Inklassning i ny taxa</b>                             | Arbetet med framtagandet av en ny taxa har pågått under 2025. En ny inklassning har inte kunnat genomföras under året då taxan inte färdigställts.                                       | Inte uppnått              |
| <b>Tillsynsprojekt inom VSO</b>                          | Ett tillsynsprojekt inom vattenskyddsområde har genomförts under 2024, vilket resulterat i ett fortsatt arbete under 2025 för att följa upp tillsynen. Inget nytt projekt har påbörjats. | Delvis uppnått            |
| <b>Inventering samt tillsyn på lantbruk o växtodlare</b> | Har ej påbörjats   | Inte uppnått              |

### Små avlopp

Små avlopp är avloppsanläggningar som är dimensionerade för upp till 200 personekvivalenter. Inrättandet av små avloppsanläggningar kräver tillstånd enligt miljöbalken. Tillsynen omfattar alla små avlopp som finns i kommunen och den syftar bland annat till att minimera närsaltläckage, läckage av syreförbrukande ämnen och smittspridning.

### Styrd tillsyn

Styrd tid förekommer inte inom små avlopp.



### Händelsestyrd tid

Händelsestyrd tid omfattar bland annat handläggning av avloppsansökningar, slamtömningsdispenser, uppföljning av förbud, klagomål med mera. Här ingår även uppföljande tillsyn som går utöver den normala planerade tillsynen och som har sin orsak i bristande efterlevnad av lagstiftningen.

| Aktivitet 2025  | Uppföljning   | Bedömning |
|---|---|-----------|
| <b>Handläggning av ansökningar och anmälningar, inklusive dispenser</b>   | <p>Totalt under året har 60 tillståndsansökningar för enskilt avlopp handlagts under 2025. Utöver det har 71 kontrollrapporter granskats. Granskningen kan i vissa ärenden ta lång tid beroende på de kompletteringar som behöver begäras in. Totalt beräknas 150 timmar lagts på granskning av kontrollrapporter.</p> <p>På grund av minskad tillsyn under 2024 och 2025 syns en tydlig trend med minskat antal avloppsansökningar. Handläggningen har även delvis effektiviserats med nya, uppdaterade mallar.</p> <p>Ungefär 15 dispensansökningar har handlagts under 2025.</p> | I fas     |
| <b>Handläggning av klagomål.</b>  | Handläggs vid behov   | I fas     |
| <b>Rådgivning och information</b>   | Rådgivning sker kontinuerligt. Färre antal tillsynsinsatser bedöms ha minskat tiden för rådgivning.   | I fas     |
| <b>Handläggning av externa och interna remisser.</b>  | Sker vid behov, se förhandsbesked.  | I fas     |
| <b>Överklagade ärenden, samt redovisning till myndigheter</b>   | Hanteras vid behov.   | I fas     |
| <b>Uppföljningar</b>  |   |           |
| <b>Handläggning av ärenden – uppföljning av ej avslutade tillsynsärenden (tex förbud och förelägganden vid vite).</b> | Under 2025 har 16 förelägganden kopplat till viten handlagts.   | I fas     |

### Behovsprioriterad tid

Den behovsprioriterade tiden avser de tillsynsinsatser som har prioriterats för 2025, utifrån de resurser som återstår när basbehovet har säkerställts. Inom små avlopp finns ingen styrd tillsyn. Utmaningen består i att finna en balans mellan den behovsprioriterade tillsynen som utförs, uppföljningsarbetet och inkommande ansökningar om tillstånd.

| Planerad insats 2025   | Uppföljning  | Bedömning      |
|--|--|----------------|
| <b>Tillsyn små avlopp – inventering ca 75 avlopp</b>                                   | Under året har ca 40 tillsynsärenden påbörjats. Vid ett planerat tillsynsbesök ges fastighetsägaren möjligheten att döma ut sitt eget avlopp för att undvika kostnaden för besöket. I det fallet utförs inget besök, men ett beslut om förbud fattas. Därav har inte alla 40 tillsynsärenden utmynnat i tillsynsbesök. | Delvis uppnått |
| <b>Uppföljning ej avslutade tillsynsärenden</b>  | Majoriteten av de planerade och genomförda tillsynsärendena 2025 är enbart uppföljning av redan påbörjade tillsynsärenden. I ett par ärenden har inte uppföljande tillsyn hunnit genomföras.   | Delvis uppnått |
| <b>Uppföljning ej hanterade ansökningar</b>  | Kontinuerligt pågående   | Uppnått        |
| <b>Uppdatering av avloppsregister</b>  | Saknas koppling till kartsystem för att fullfölja. Krävs även mer information om avloppen i kommunen samt en översyn av befintliga register.   | Inte uppnått   |
| <b>Riskklassning</b>   | Kan inte påbörjas före uppdatering av avloppsregister genomförts.  | Inte uppnått   |
| <b>Uppföljning av ej avslutade tillsynsärenden (Förbud och förelägganden vid vite)</b> | Kontinuerligt pågående   | Uppnått        |
| <b>Information och rådgivning</b>  | Kontinuerligt pågående   | Uppnått        |
| <b>Samverkan</b>   | Samverkan sker kontinuerligt inom sjuhäradsnätverket för kvalitetssäkring i handläggningen och kompetensutveckling.  | Uppnått        |

### Hälsoskydd

Verksamhetsområdet för hälsoskydd är brett och omfattar hygieniska behandlingar, undervisningslokaler, evenemang med höga ljudnivåer, solarier, bostäder, idrottsanläggningar med mera. Inom hälsoskydd hanteras även tillsyn för att förhindra smittspridning, samt över rökfria miljöer enligt tobakslagen.

### Styrd tillsyn

I den styrda tillsynen inom hälsoskydd ingår anmälningspliktiga verksamheter (H-verksamheter) såsom skolor, förskolor, bassängbad, solarium och hygieniska verksamheter, det vill säga verksamheter som utför stickande skärande behandlingar där risk för blodsmitta eller annan smitta finns.

Verksamheter inom styrd tillsyn har högsta prioritet och får tillsyn med täta intervall. Sammanlagt omfattas cirka 22 H-objekt av styrd tillsyn, av dessa är 14 skolor och förskolor.

| Planerad insats 2025                                   | Uppföljning   | Bedömning    |
|--|---|--------------|
| <b>Radiakmätning</b>                                   | Radiakmätning genomförs enligt plan.  | Uppnått      |
| <b>Solarium, strålskyddslagen</b>                      | Solarier har inte tillsynats under 2025.  | Inte uppnått |
| <b>Uppföljning av tidigare tillsyn, H-verksamheter</b> | Uppföljning av projektet ”städning, kemikalier och ventilation” på skolor och förskolor (2023–2025) har följts upp och avslutats. | Uppnått      |

### Händelsestyrd tid

Händelsestyrd tid omfattar bland annat handläggning av anmälan om nya lokaler och verksamheter, klagomål om olägenhet för människors hälsa, anmälan eller ansökan utifrån lokala föreskrifter med mera. Här ingår även extra tillsyn som går utöver den normala planerade tillsynen och som har sin orsak i bristande efterlevnad av lagstiftningen.

| Aktivitet 2025   | Uppföljning  | Bedömning |
|--|--|-----------|
| <b>Handläggning av ansökningar och anmälningar, dispenser</b>                                  | Inga ansökningar eller anmälningar har inkommit.   | I fas     |
| <b>Handläggning av smittskyddsärenden</b>  | Inga smittskyddsärenden har hanterats under 2025   | I fas     |
| <b>Handläggning av klagomål rörande olägenhet för människors hälsa</b>                         | Under året har 10 klagomål hanterats, varav 6 kunde avslutas utan åtgärd.                        | I fas     |
| <b>Rådgivning och information</b>  | Genomförs kontinuerligt  | I fas     |
| <b>Handläggning av remisser, överklagade ärenden, samt redovisning till myndigheter</b>        | Ett större ärende som överklagats har krävt extra tid under året. Ärendet avslutades under 2025. | I fas     |
| <b>Uppföljande tillsyn vid brister och vid behov, beslut om föreläggande och/eller förbud.</b> | Inga beslut om förelägganden eller förbud har fattats under 2025.                                | I fas     |

### Behovsprioriterad tid

Behovsprioriterad tid omfattar den planerade tillsynen på verksamheter som inte är anmälningspliktiga inom miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (så kallade U respektive UH verksamheter). Denna kategori kan även omfatta nationella och regionala tillsynsprojekt. Aktiviteter inom kategorin har planerats att utföras under 2025.

| Planerad insats 2025  | Uppföljning  | Bedömning      |
|---|--|----------------|
| <b>Kartläggning och tillsyn över fastighetsägarnas egenkontroll – hyresvärdar</b> | Under 2025 utfördes 4 av 7 planerade tillsynsbesök. De sista tillsynsbesöken fick prioriteras ner till förmån för den uppföljande tillsynen på skolor och förskolor. Projektet planeras fortsätta under 2026 och utökas med lokaler för vård och omsorg. | Delvis uppnått |
| <b>Tillsyn av rökfria miljöer</b>   | Tillsyn av rökfria miljöer har genomförts i samband med tillsynen på skolor och förskolor. Ingen övrig tillsyn av rökfria miljöer har genomförts.  | Delvis uppnått |
| <b>Tillsyn strandbad</b>  | Förvaltningen kontrollerar att strandbaden hanteras enligt provtagningsplan.   | Uppnått        |
| <b>Inklassning av verksamheter på grund av framtagande av ny taxa</b>             | Arbetet med framtagandet av en ny taxa har pågått under 2025. En ny inklassning har inte kunnat genomföras under året då taxan inte färdigställts.   | Inte uppnått   |

### Förorenade områden

Detta avsnitt omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 10 i miljöbalken. Tillsynen omfattar potentiella och konstaterade föroreningskador i mark, grundvatten, ytvatten, sediment och byggnader. Att identifiera, undersöka och åtgärda områden som förorenats av befintliga eller tidigare verksamheter är ett viktigt led i arbetet att minska riskerna för att människor och miljö utsätts för farliga ämnen.

### Styrd tillsyn

Styrd tid förekommer inte inom förorenade områden.

### Händelsestyrd tid

Händelsestyrd tid omfattar bland annat handläggning anmälan om efterbehandling av förorenade områden, anmälan enligt Miljöbalken när föroreningar påträffas vid exempelvis grävarbeten och byggnationer samt vid klagomål eller tillbud. Vid klagomål och tillbud bedrivs även tillsyn och uppföljning av efterbehandlingsåtgärder/sanering/avhjälpandeåtgärder

| Aktivitet 2025  | Uppföljning   | Bedömning |
|---|---|-----------|
| Handläggning av anmälan om förorenat område                                 | Tre ärenden gällande granskning av provtagningsplaner har handlagts under 2025. | I fas     |
| Klagomål  | Hanteras vid behov  | I fas     |
| Rådgivning och information  | Sker vid behov  | I fas     |
| Handläggning av remisser, överklagade ärenden, redovisning till myndigheter | Hanteras vid behov  | I fas     |

#### Behovsprioriterad tid

Den behovsprioriterade tiden avser de tillsynsinsatser som har prioriterats för 2025, utifrån de resurser som återstår när basbehovet har säkerställts. Det nationella målet är att alla förorenade områden är åtgärdade i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människors hälsa eller miljön 2050.

| Planerad insats 2025                                | Uppföljning   | Bedömning      |
|---|---|----------------|
| Upprättande av handlingsplan för förorenade områden | Planen färdigställdes under slutet av 2025 men antogs i nämnden i mars 2026.  | Delvis uppnått |
| Inventering och uppdatering av register             | Arbetet har påbörjats med den PFAS-inventering som länsstyrelsen efterfrågat. Inventeringen avser potentiellt såväl som bekräftat förorenade områden. Kommunen har tilldelats 12 objekt att undersöka. Undersökningar har påbörjats med genomgång i egna arkiv och historiska kartor.<br><br>Övrig uppdatering av register har skett vid behov. | Delvis uppnått |
| Eventuell egeninitierad tillsyn utifrån plan        | Ingen egeninitierad tillsyn har påbörjats.  | Inte uppnått   |

#### Livsmedel

Livsmedelsverksamheter kontrolleras regelbundet. Kontrollen ska vara riskbaserad, ändamålsenlig och likvärdig för alla verksamheter utifrån riskklassningsmodellen. Flera objekt som omfattas av livsmedelslagen omfattas även av tillsyn enligt miljöbalken.

#### Styrd tillsyn

Den huvudsakliga kontrolltiden inom området livsmedel utgörs av styrd tid dvs planerad kontroll på registrerade verksamheter. Enligt den nya riskklassningsmodellen ska alla livsmedelsföretag kontrollera minst en gång inom en femårsperiod.

| Planerad insats 2025                              | Uppföljning  | Bedömning      |
|---|--|----------------|
| <b>Kontroll av registrerade livsmedelsföretag</b> | Enligt planeringen som togs fram av konsult i början av 2025 skulle 45 kontroller av registrerade livsmedelsföretag utföras under året. Av dessa har 33 kontroller genomförts.<br><br>Då kontrollplaner upprättas över en 5-årsperiod kan kontroller som inte utförts flyttas till nästa år, så länge rätt antal kontroller utförs under 5-årsperioden.<br>Verksamheter med fler kontroller per år behöver prioriteras.  | Uppnått        |
| <b>Riskklassning</b>                              | Under 2025 utfördes riskklassningar baserat på information som lämnats av verksamheterna, i enlighet med den nya lagstiftningen inom området. Under året fattades beslut om riskklassning för 66 av totalt 71 objekt.<br><br>Riskklassningen kommer fortsatt arbetas med kontinuerligt och göras om efterhand när kontroller utförts. För att fastställa en riskklassning krävs en genomgång och en inspektion för varje klassad verksamhet, då nuvarande klassning endast är baserat på verksamhetens egna uppgifter. | Delvis uppnått |
| <b>Dricksvattenobjekt, fokusområde 1 och 2</b>    | Har inte genomförts. Området var i fokus för 2025 men är inte relevant framåt då de operativa målen inte finns kvar.   | Inte uppnått   |
| <b>Material i kontakt med livsmedel</b>           | Inte genomförts. Finns troligtvis ett objekt.  | Inte uppnått   |
| <b>Återanvändningsbara muggar och matlådor</b>    | Inte genomförts. Finns troligtvis ett objekt.  | Inte uppnått   |

#### Händelsestyrd tid

Händelsestyrd tid omfattar bland annat handläggning av anmälan om registrering, RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed), misstänk matförgiftning, livsmedelsbundna utbrott, sanktionsbeslut, kontroll av ny registrerade verksamheter mm. Här ingår även uppföljande tillsyn som går utöver den normala planerade tillsynen och som har sin orsak i bristande efterlevnad av lagstiftningen.

| Aktivitet 2025   | Uppföljning  | Bedömning |
|--|--|-----------|
| Handläggning av anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet, samt beslut om riskklassning av nya verksamheter. | Alla inkomna anmälningar är registrerade och beslut om riskklassning fattade. Slutlig riskklassning kan dock inte göras helt före en första revision ute på plats. | I fas     |
| Handläggning av klagomål, misstänkt matförgiftning, RASFF och misstänkt fusk                                       | En inkommen misstänkt matförgiftning har hanterats under året.   | I fas     |
| Rådgivning och information   | Rådgivning och information sker kontinuerligt. Tidsåtgången för rådgivning har ökat under 2025 på grund av riskklassningen.  | I fas     |
| Beslut om sanktionsavgift, föreläggande eller förbud.  | Ett beslut om föreläggande har fattats under 2025. Beslutet har följts upp och ärendet har avslutats utan fortsatta åtgärder.                                      | I fas     |
| Handläggning av externa och interna remisser, överklagade ärenden samt redovisning till myndigheter                | Redovisning till myndighet har gjorts. Det har varit ett större arbete än vanligt då nya uppdateringar har gjorts i Vision. Inga ärenden har överklagats.          | I fas     |

#### Behovsprioriterad tid

Behovsprioriterad tillsyn förekommer inte inom livsmedel, förutom för tillsyn av animaliska biprodukter (ABP) omfattas av en särskild lagstiftning från EU där nämnden har tillsynsansvar. Den behovsprioriterade tiden omfattar framför allt viss information och kartläggningar samt fortsatt behov av omklassningar

| Planerad insats 2025  | Uppföljning   | Bedömning      |
|---|---|----------------|
| Omklassning av alla verksamheter enligt ny modell.          | Se styrd tillsyn. Riskklassningarna behöver ses över kontinuerligt.   | Delvis uppnått |
| Inventering och kartläggning av verksamheter.               | Ej påbörjat (vatten och fritids)  | Inte uppnått   |
| Inventering och eventuell tillsyn av animaliska biprodukter | Ej påbörjat   | Inte uppnått   |
| Informationsinsatser  | En genomförd gällande enskilt vatten.   | Uppnått        |
| Samsyn/samverkan  | Samsyn och samverkan har skett genom 7H möten. Fortsatt samverkan sker kontinuerligt med kollegor i andra kommuner. | Uppnått        |

### Naturvård och skyddade områden

Avsnittet omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 7 i miljöbalken. Inom området ingår prövning och tillsyn avseende strandskydd, naturreservat och till viss del vattenskyddsområden.

#### Styrd tillsyn

Styrd tid förekommer inte inom naturvård och skyddade områden.

#### Händelsestyrd tid

Händelsestyrd tid omfattar bland annat handläggning av strandskyddsdispenser och klagomål som berör strandskyddsärenden.

| Aktivitet 2025                         | Uppföljning  | Bedömning |
|--|--|-----------|
| <b>Ansökan som strandskyddsdispens</b> | Under året har 10 beslut fattats i ärenden om strandskyddsdispenser. | I fas     |
| <b>Klagomål angående strandskydd</b>   | Inga klagomål gällande strandskydd har inkommit.                     | I fas     |
| <b>Anmälningar och dispenser</b>       | Hanteras vid behov   | I fas     |
| <b>Remisser</b>                        | Hanteras vid behov   | I fas     |
| <b>Rådgivning och information</b>      | Sker vid behov   | I fas     |
| <b>Stöd i arbete med detaljplaner</b>  | Sker vid behov   | I fas     |

#### Behovsprioriterad tid

Den behovsprioriterade tiden avser de tillsynsinsatser som har prioriterats för 2025, utifrån de resurser som återstår när basbehovet har säkerställts. Här ingår tillsyn av strandskyddet och insatser kopplade till naturvård.

| Planerad insats 2025          | Uppföljning  | Bedömning |
|-------------------------------|--|-----------|
| <b>Tillsyn av strandskydd</b> | Strandskyddstillsyn utfördes under september 2025. 9 tillsynsärenden påbörjades, varav 7 har utmynnat i förelägganden.<br><br>Tillsynen har gått som planerat under året men har resulterat i en större belastning på administrationen eftersom alla beslut förväntas överklagas. I vissa ärenden avser förelägganden stora ingripanden kopplat till vad som gjorts på fastigheten. Mycket tid har lagts på mallar för | Uppnått   |



|                              |   |         |
|------------------------------|---|---------|
|                              | exempelvis brevutskick och kommunikering då området påbörjas på nytt.   |         |
| <b>LONA-projekt</b>          | Återrapportering har skett till länsstyrelsen samt kommunstyrelsen gällande tidigare LONA-projekt. En ny ansökan om LONA-bidrag har lämnats in under december 2025. Syftet med bidraget är att hålla i informationskvällar och genomföra en detaljerad studie av Skittjärn. | Uppnått |
| <b>Vattenråd</b>             | Förvaltningen deltar aktivt i kommunens vattengrupp. Vattenrådets arbete bevakas men det saknas möjlighet att delta vid möten.  | Uppnått |
| <b>Nätverk och samverkan</b> | Samverkan sker inom 7H vad gäller strandskyddstillsyn och lagstiftning.   | Uppnått |

### Administration

För att nämndens arbete ska fungera ändamålsenligt och effektivt krävs ett löpande övergripande arbete i form av administration. Det är skattefinansierad tid, som inte är tillsynsrelaterad. Det innebär arbetsuppgifter som bland annat registrering, fakturering, nämndrelaterat arbete, arkivrelaterade uppgifter samt diverse administration (beställning av kontorsmaterial med mera).

| Aktivitet 2025                                  | Uppföljning  |
|---|--|
| <b>Rapportering insikt samt SCB.</b>            | Utförs   |
| <b>E-tjänster ska implementeras</b>             | Arbetet med E-tjänster utförs när tid finns. Tidskrävande arbete som inte kommer ge någon vinst i tidseffektivisering förrän E-tjänsterna är införda. Ett större arbete med att uppdatera blanketter för att kunna användas i E-tjänsterna har påbörjats under 2025 och fortsätter under 2026. |
| <b>Systemadministration</b>                     | Utförs   |
| <b>Uppdatering webbsidor</b>                    | Utförs vid behov och då tid finns. Hela hemsidan inom bygg har uppdaterats, en översyn ska ske framåt även över miljö-sidorna.   |
| <b>Uppdatering rutiner, mallar och liknande</b> | Utförs vid behov   |

## Sammanfattning

### Miljöskydd

Inom miljöskyddsområdet har samtliga C-verksamheter fått tillsyn med stöd av konsult under början av 2025. Uppföljningen av avvikelser har dock varit tidskrävande. Områdena köldmedia respektive cisterner har stärkts upp. Handläggningen av inkommande ärenden har kunnat hanteras enligt plan, även om vissa ärenden varit tidskrävande. Flera planerade insatser inom den behovsprioriterade tillsynstiden har inte påbörjats eller fått skjutas fram, på grund av att mycket tid behövt läggas inom händelsestyrd tillsyn. Fortsatta utmaningar omfattar bland annat äldre nedskräpningsärenden som av olika anledningar är svåra att handlägga och tar mycket tid.

### Små avlopp

Minskad avloppstillsyn under 2024–2025 har visat en stor effekt och resulterat i ett minskat inflöde av avloppsansökningar. Under 2025 har tid därmed kunnat läggas på att följa upp gamla ärenden och följa upp tidigare tillsyn. Tid har även lagts på att skapa effektiviseringar med förenklade mallar och arbetssätt. Utmaningen framåt är att hitta en långsiktig balans mellan tillsyn och inkommande ärenden. Ett stort behov framåt är ett fortsatt effektiviseringsarbete inom handläggning, tillsyn och registerhållning.

### Hälsoskydd

Inom hälsoskyddet har årets fokus varit på ett projekt inom förebyggande bostadstillsyn samt uppföljning av tidigare projekt inom städning, ventilation och kemikalier inom skolor och förskolor. Projektet inom bostadstillsyn har tagit mer tid än beräknat och har därför inte kunnat slutföras enligt lagd plan. Projektet kommer därför fortsätta under 2026. Tillsyn av solarier har inte kunnat genomföras då uppföljningen av projektet inom skolor och förskolor prioriterades. Övriga delar inom den styrda och händelsestyrda handläggningen har kunnat hanteras.

### Förorenade områden

Inom området förorenad mark finns ingen styrd tillsynstid. Det påbörjade arbetet med PFAS-inventeringen har varit ett viktigt fokusområde under året och ett arbete har pågått med att ta fram en handlingsplan. Egeninitierade tillsynsinsatser har inte kunnat påbörjas på grund av tidsbrist, men granskning av inkommande provtagningsplaner har legat i fas. Inom området har mycket tid gått till inläsning och kompetensutveckling då arbetsområdet startas på nytt.

### Livsmedel

Livsmedelskontrollen genomfördes med stöd av konsult under början av 2025. Resultatet har varit bra, riskklassningen har kommit långt och kontrollerna ligger i fas med de uppsatta kontrollplanerna. Arbetet med riskklassningen behöver dock fortsätta löpande då klassningarna behöver utvärderas med kontroller. Flera behovsprioriterade insatser har dock inte kunnat genomföras. Under slutet av året stod förvaltningen inför ett byte av livsmedelsinspektör vilket drog ner det totala antalet tillgängliga kontrolltimmar.

### Naturvård och skyddade områden

Inom arbetet med naturvård och skyddade områden har strandskyddstillsyn påbörjats under hösten 2025 och genomförts enligt plan. Tillsynen resulterade i ett betydande antal förelägganden och en ökad administrativ belastning som följd. Tid kommer behöva läggas framåt på uppföljningar av beslut. LONA-arbetet har fortsatt och en ny ansökan skickades in vid årets slut.

### Administration

Den administrativa belastningen har tidvis upplevts som hög. Det finns även en oro för att trycket kommer att öka ytterligare i takt med att fler inspektörer rekryteras. Ökad tillsyn innebär ett större inflöde av handlingar, vilket i sin tur skapar behov av mer registrering och administrativ uppföljning. Inom vissa områden, såsom tobak och alkohol, har den faktiska tidsåtgången överstigit vad som avsatts enligt tillsynsplanen, vilket ytterligare har ansträngt tillgängliga resurser. Det pågår dock ett förvaltningsövergripande arbete inom kommunledningsgruppen med att se över hur de administrativa resurserna inom kommunen kan fördelas på ett mer effektivt sätt.

Under året har nämnden börjat tillgängliggöra öppna handlingar på hemsidan, en funktion som tidigare saknats. Arbetet är dock resurskrävande då samtliga handlingar behöver maskas. Lösningen stödjer i dagsläget inte fullt ut en effektiv arbetsprocess.

Vid arbetet med e-tjänster har verksamheten stött på tekniska hinder som legat utanför förvaltningens kontroll. Arbetet har därmed tagit längre tid än planerat och är fortfarande förknippat med osäkerheter. Trots att e-tjänsterna på sikt kommer att effektivisera handläggningen, kommer de sannolikt även framöver att kräva visst praktiskt handhavande och manuella insatser. Förvaltningen tar stegen mot ökad digitalisering, men står samtidigt inför en växande arbetsbelastning.

### Slutsats

Under året har majoriteten av den styrda tillsynen i kunnat genomföras enligt plan, med vissa undantag inom hälsoskydd och livsmedel. Den händelsestyrda tillsynen har kunnat hanterats inom rimlig tid inom samtliga områden. Trycket in på förvaltningen avseende ansökningar och anmälningar upplevs ha minskat under 2025, särskilt inom området små avlopp.

Samtidigt har flera utvecklingsområden fått stå tillbaka, särskilt gällande registerhållning och nya inventeringar. Det stora fokuset på utveckling av tydligare strukturer, kvalitetssäkring av ärendehanteringsprocesser och enhetliga mallar bedöms dock frigöra tid för vidare utvecklingsarbete såväl som en mer effektiv tillsyn under kommande år.

Den behovsstyrda tillsynen har återigen fått stå tillbaka trots genomförda prioriteringar. Det understryker vikten av att ta fram en mer rättvisande och realistisk behovsutredning, där antalet timmar bättre speglar den faktiska tidsåtgången för handläggning i olika ärenden. För att kunna göra tydliga och välgrundade prioriteringar framåt behöver vi förstå varför vissa arbetsmoment inte hinns med och identifiera vilka hinder som bromsar upp arbetet.

En viktig utmaning framåt är att uppdatera och kvalitetssäkra våra objektsregister, som i dagsläget är otillräckliga. Fullständiga register över tillsynsobjekten är ett grundläggande lagkrav och dessutom en förutsättning för att kunna bedöma såväl behov som riskbild. Arbetet med register bör därför prioriteras kommande år. Samtidigt är det viktigt att den styrda tillsynen fortsatt ges högsta prioritet, eftersom den är lagstyrd och kopplad till fasta tillsynsintervall.

Det är dock inom den behovsstyrda tillsynen det finns möjlighet att göra den största miljönyttan och bidra mest till att nå olika miljömål. För att lyckas med det behövs en mer djupgående utvärdering av tillsynsarbetet för att säkerställa att resurserna används där de ger störst effekt. En förbättrad behovsutredning, starkare register och tydligare analys av arbetssätt är därmed viktiga steg för att långsiktigt skapa en mer träffsäker, effektiv och hållbar tillsynsverksamhet.